

DE RIGS RÅD

den Høi- / af Ruds Raade
Konge til Danmark og Norge /
de Benders og Bøthers; Her-
tug udi Slesvig / Holsten / Stor-
marn og Dytmerken; Grebe udi
Oldenborg og Helmenhorst;

Biøre alle bitterligt / Alt / saa som fremfar-
 ne Konger i disse vore Riger og Lande /
 en mindre end andre Rigers og Landes
 Herrer og Hørster / altid have ladet sig
 alvorligen være angelegen / hvorledis de
 ved sær Belønninger og fiendelige Ære-
 Tegn kunde aflegge dem / som ved Dyd /
 tro Tieniste og mandige Bedrifter hafde
 gjort sig frem for andre berømmelige /
 og ved saadanne Giendemercker opmun-
 tre andre deris Undersaatter til lige
 Dyders og Lapperheds Øvelse; Saa
 have de og efter Tidernis Anledning ind-
 stiftet og oprettet adskillige Ridder-Ør-
 dener / og dennem med ypperlige Lobe /
 Privilegier og Prærogativer stadfestet;
 Og / som Si ved Voris Regierings Til-
 trædelse vare komne i Erfaring / at / for-
 uden den vitberømte / ypperligste og æld-
 gamle Ridder-Ørden af Elefan-
 ten /

ten / for nogle hundrede Aar siden / her
udi Gort Rige Danmark var bleven
indstiftet Ordenen af Dannebrog
af Gøyløflig Ahufommelse Kong Val-
demar den Anden / Aar efter Christi
Fødsel 1219 / for at belønne deris Dyd
og Tapperhed / som i den Liflændi-
ste Krig lode sig see uforfærdede til at
imodtage Fiendens Anfald / og igienhen-
te den Sejer / som formedelst Fiendernis
Mangfoldighed næsten var forloren / ved
den Anledning / som de Tidens Krøniker
om den fra Himmelen nedfaldne Fane for-
mælder; Sand og / paa det denne ny Or-
dens Indstiftelse kunde geraade til sin
fuldfomne Tærdighed og Herlighed / at
have antaget paa St. Laurentii Dag
ved offentlige Ceremonier 35 af sine best-
fortiente Mænd til saadan Tærdighed /
hvil-

hvilke siden ere kaldede **Riddere af Dannebrøg** / og samme **Ridder-Orden** altid at have været i største Algt / saasom **Kong Waldemars egne Sønner** / saabesom fremmede **Herrer og Hørster** samme **Ridder-Orden** have draget i saadan **Mængde** / at ved 20 **Hørster** den paa een gang af **Kong Erik Menveds** Haand **Mar 1287** have imodtaget; **Siden** ved et **Hundred tre og Tredive** fornemme **Herrer** / da **Kong Erik** af **Bommeren** **Mar 1397** blev kronet til **Malmar**; **Der** efter **Halfjerdstindstyre** og **To** udi **Kong Christoffer** af **Bøeyeren** hans **Kroning** / **Mar 1443**; **Men** at samme **Orden** siden ved **Lidernis** ælde og **Forandring** gandske var bleven glemt / og som i **Graven** nedlagt.

Saa

Saa have Zi betimeligen og med største
 Snidkerhed været betænk't paa / samme
 Ridder = Orden af Dannebrog
 udi sin forrige Algt og Bærdighed at sæt-
 te / saa velsom til dens større Zuur og Her-
 lighed den med adskillige Artikler og
 Statuter forbedre / sampt de forrige saa-
 ledis forandre / som de med disse Lieder
 og den E. vangeliske Religion best kunde
 obereens komme / hvor til Zi allernaadigst
 lode gjøre en Begyndelse / da Zi
 Mar 1671 udi October = Maaned / efter at
 Gud allermægtigste hafde velsignet Os
 og Zoris Riger og Lande med Zoris
 Førstefødde Søn / beværdigede en deel
 af Zoris kiere og troe Mænd med denne
 Ridder = Orden.

Og / saa som Zi siden Tid efter anden
 flere for beteede Qvd og Trostak til
 B sam

samme Værdighed have Allernaadigst
ophøyet / saa have Vi til Ordenens bedre
Ædeligholdelse og Riddernis indbyr-
dis Fortroelighed ladet forfatte og op-
sætte efterstrefne Love og Stiftelser / hvil-
ke af alle Ordens-Brodre uryggeligen
holdis og efterkommis skulle.

I.

Ville Vi og Voris Kongelige Arve-
Successorer udi Regieringen / Konger
i Danmark og Norge / alleene bære / kaldis
og forblibe denne Ordens Geneholds-
Herre.

2.

Ridderne udi denne Orden skulle bære Half tredie-
sindstybe i Dallet / Ordens-Herren og hans
Sønner uberegne.

3.

Den som maa antagis i denne Ridder-Orden / Skal
bære ober sine Fem og Tyve Aar / men Ordens-
Herrens Blods-Forbandte / eller hans Naturlige
Søn-

Sønner / antagis der udi / naar det **Ordens-Herren** behager.

4.

Maa i denne **Orden** annammis saadanne **Persønner** / som til **Skjold** og **Baaben** ere berettigede og som **Ordens-Herren** der til vil eragte værdige.

5.

Engen / som er dømt fra sin **Være** / **Lif** eller **Guds** / om end-
skjønt hand efter **Dommen** at lide / kunde være forskaa-
net / ey heller den / som uden bevislig **Obermagt** og **høieste**
Trang i noget **Slag** tog **Flugten** og forloed sine **Folck** og **Post**;
Ey heller den / som er berøgtet for nogen **skammelig** **Gjerning** /
maa komme i denne **Orden**; Og dersom nogen / som allerede i
Ordenen er antagen / noget **sligt** oberbevist / da skal hand af
Ordenen forskydis.

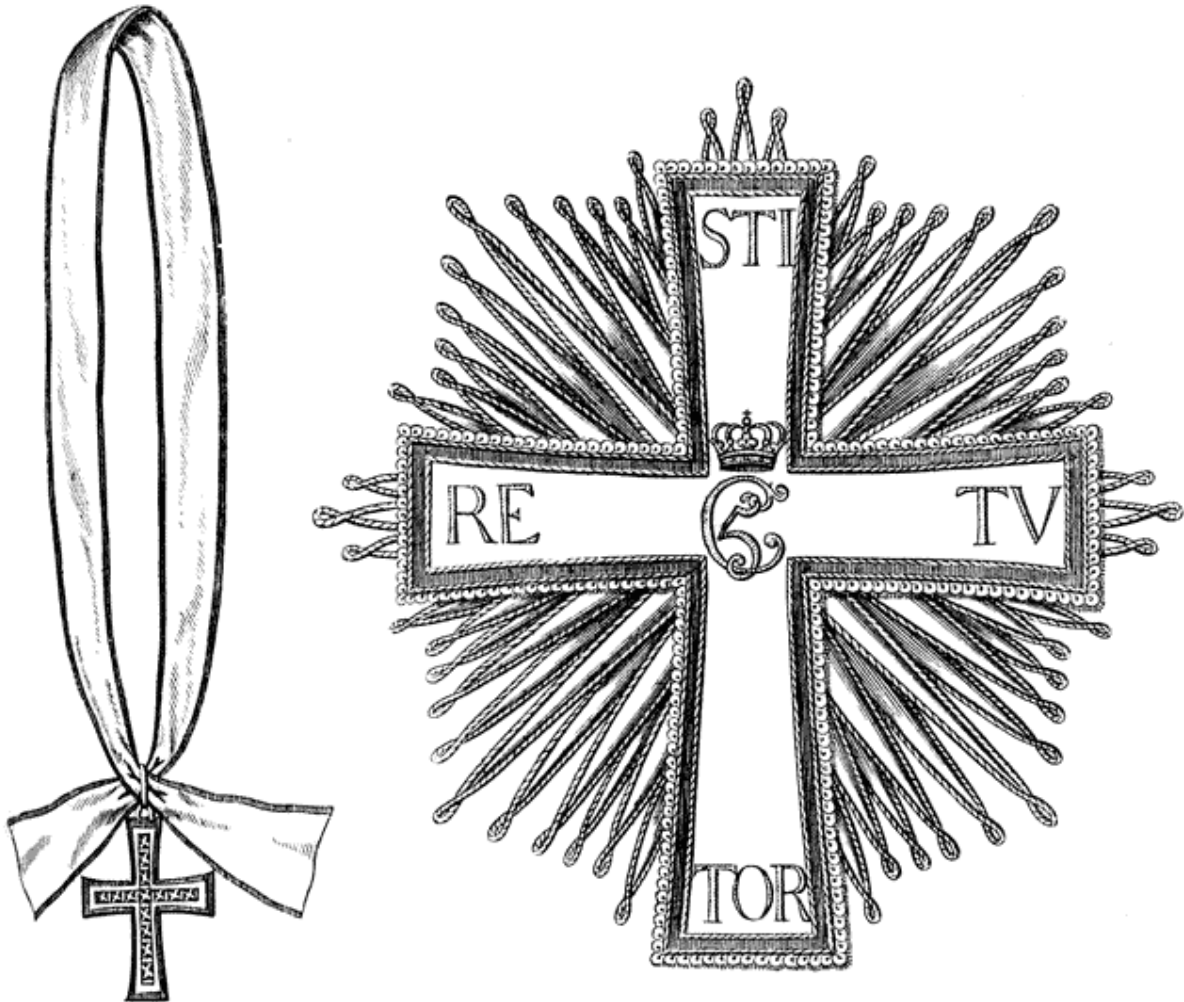
6.

Naar nogen med **Veremonie** skal giøris til **Ridder** / da
skal dermed forholdis efter **Ordens-Veremonialet**.

7.

De / som antagis i denne **Ridder-Orden** / skulle bære paa
deris **venstre Side** et **aflangt Kaars** af **Guld** / émailleret
hvit med en **rød Kant** / besat midt paa med et **Kaars** af **Fior-**
ten Tafelsteene / hvor af den **middelste** er større end de andre;
Samme Kaars skal hænge udi et **hvit Silckebaand** med **rø-**
de Kanter ober deris **høyre Arel**; Og skulle de bære paa den
høyre Side af deris **Kiortel** for **Bryttet** En af **Sølf** **borddyret**
Stjerne med **otte Straaler** / paa hvis **fire Straaler** hviler
Et **Sølf-borddyret Kaars** med **røde Kanter** / hvor paa staar
disse

Disse Ord: RESTITUTOR. E. saasom det her hos
findis afmalet.

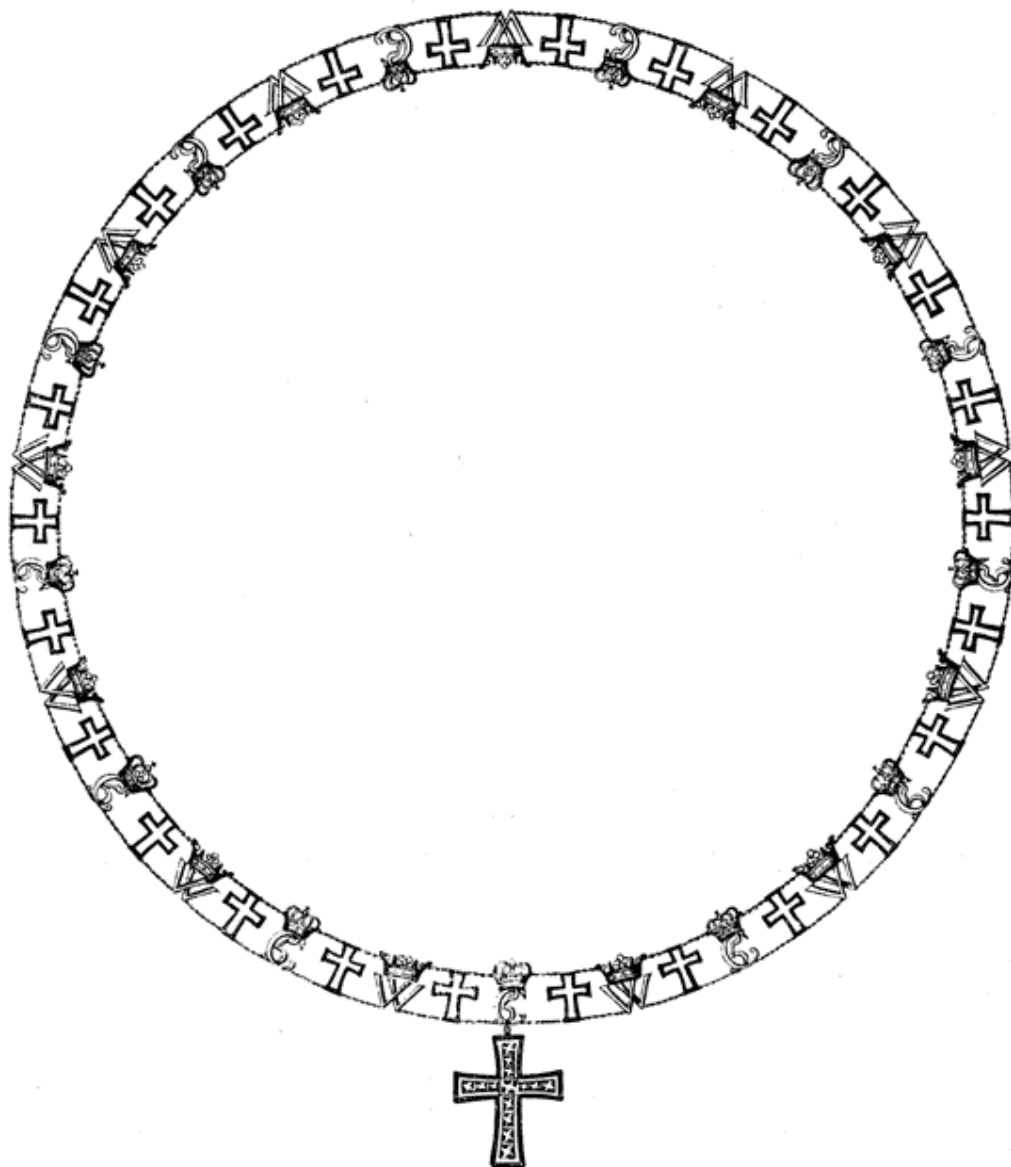
8.

Riddernis høytidelige Dragt skal bære denne: En Trøye
og vide Buxer / sammenrynckede ved Knæene / af hvid
Atlast; Hvide Silcke-Stromper med Guld-og Sølv-bordyre-
de Knæbaand; En sort Castor med trende radder hvide og
Aurore-farbede Feyre paa; Ridder-Kappen af Aurore-
farbed Fløyel / underforet med hvid Atlast / og med et lidet
Slag paa / der til en Rand for ned og runden om / begge deele
af bemelte hvide Atlast; Den skal naae Ridderen ned til
Hælene med et stacket Slæb; Stiernen / som i den foregaa-
ende Artikel mældis / skal bære dobbelt saa stor der paa / som
den

den ellers dagligen paa Kiortelen bærris/ og skal heftis paa den høyre Side deraf; For ned fra Halsen skulle hænges To store Liger af hvidt og Aurore-farvet Silcke ned til Jorden med en Kbaast paa hver Ende; Altsammen paa den Maade/ som her hos findes betegnet.

9.

Naar Ridderne ere klædte i deris høytidelige Dragt/ skulle de bære om deris Hals en Guld-Kiede/ bestaaende af

Kaars / émaillerede hvide med røde Kanter / heftede imellem tvende Ziffere / saaledis / som det her hos findes betegnet;

€

W bil

Hvilken Kiede en hver Ridder sig selv bør lade gjøre / naar hand Ordenen bekommer.

10.

Der skal bære et Ordens-Segl / paa hvis ene Side skal staae Ordens-Herrens / Kongen af Danmark og Norge / hans Vaaben / og om Vaabenet bære bundet Ridder-Vaandet / paa hvilket Ordens-Kieden ligger / og fra bemælte Vaand allernederst ved Vaabenet hænger Ridder-Kaarsen ; Paa den anden Side staaer en Stjerne af Otte Straaler / paa hvis fire Straaler hviler Dannebrogens Ridder-Kaars / over hvilket Ordens-Herrens Navn staaer saaledis : **E**. imellem en Laurbær- og en Palme-Øvst / som ere sammenbundne neden til med et lidet Vaand ; Ved samme Navn runden om i den yderste Kant staaer disse Ord : **RESTITUTOR ORDINIS DANNEBROGICI**. Og inden for paa begge Sider af Kaarsen staaer Ordenens Banckesprog / som er : **TESSERA FIDELIUM**, alt sammen saaledis / som efterfølgende Afriksninger det udfiser :

Sam

Samme Segl skal tryckis udi rødt Vox/ indsluttet udi en rund Efte af Valbirk/ som skal hænge udi en Snoer af hvidt og Kar- mesin- rødt Silcke.

11.

Nlle De/ som i denne Orden antagis / skulle bære forbund- ne til at forfegte Ordens- Herrens/ Kongen i Dan- marck og Norge / hans Høyheder / Respect og Herredomme / Til at antage sig de Fattige / Encker og Faderløse / at giøre og befordre alt det / som kand geraade til Guds Ære og denne Ordens Værdighed / og til at holde og efterkomme disse Or- dens- Love og Stiftelser i alle deris Ord / Claululer og Puncter.

12.

Ingen Ordens- Broder maa offentlig findis uden hans Ridder- Orden / eller derfor betale til de Fattige i Hil- lerød ved Friderichsborg 2j Dukater i Guld; Men / legger hand den gandske af / og det hannem overbevisis / at hand den over Aar og Dag en haver baaret / saa haver hand self giort sig ubærdig / Ordenen længer at beholde / og skal af Orde- nen forskydis.

13.

Ordens- Brodrene skulle / saa længe de lebe / føre under Deris eget Vaaben Ordenens Vaars/ hængendis enten i Ordens- Kieden eller Vaandet / til et Tegn for alle Mand / at de ere Brodre af Ordenen.

14.

Skal den / som af Ordens- Herren er antagen til Ridder / Slevere til Ordens- Secretereren sit Vaaben / afmalet med sine rette Farber og hosføiede Bancke- Sprog / som siden paa en Plade / giort som et Skjold / efter den ordinerede Størelse skal afmalis / og til hans Ære i Friderichsborgs Kircke op- hængis.

15. En

15.

In hver Ordens- Broder skal / saa snart hand i Ordenen
er antagen / meddeelis under Ordens- Herrens Haand
og Ordenens Segl et aabet Ridder- Brev paa Latin / til et
Bebuis / paahvad Tid hand i Ordenen er antagen.

16.

Ligemaade skal hannem ved Ordens- Secretereren en rig-
tig Gienpart af disse Love og Stiftelser under Ordenens
Segl og af Ordens- Secretereren paaskreven tilstillis.

17.

Det Ridder- Kaars / som nogen af Ordens- Herren bær-
digis med / maa icke forandris / sælgis / bortgibis / bortlaa-
nis / pantsettis / i Gieldis Betalning udleggis / eller afhændis til
nogen / under hvad Forebending det bære kand / enten af Nød
eller anden Aarsag / men skal altid blive hos Ridderen i goed
Forbaring / saa længe hand er i Live.

18.

Ingen af Ordens- Herrens Undersaatter / som denne Or-
den have bekommet / maa uden Ordens- Herrens Forlob
tiene i nogen fremmed Krigs- Hær / ey heller begive sig paa
lange Reyser ; Dog skal dem ey beigris Forlob der til / naar de
hos Ordens- Herren der om giøre allerunderdanigst Ansøg-
ning / og hand deris Tieniste ey self behøver ; Men Fremmede /
som i dette Ordens- Selskab ere antagne / maa tiene i Krig /
dog ey imod Ordens- Herren self / uden i de Tilfælde / som ef-
terfølgende Artickel ommælder.

19.

Sm det skulde hende sig / at Ordens- Herren blef foraar-
saget / at paaføre en fremmed Potentat / hvis Undersaat
een eller flere af Ordens- Brodrene kunde være / Krig og
Fende / da maa saadan Ridder / eller Riddere / med ald Ret
for

forfbare deris Lands- Herre og Færdneland / uden at sætte deris Ære og gode Tro i Fare / eller at tilleggis det Banrygte / ligesom de skulle have handlet noget imod Ordens- Herren / eller denne Ordens- Love og Stiftelser; Men / om saadan Ridders eller Ridders Lands- Herre paafører Ordens- Herren Krig og Orlog / da skal hand eller de undskyldte sig for at gaae i saadant et Tog / med mindre de der til borde nødte og tbungne af deris Lands- Herre; Thi i saadan Fald maae de følge med / dog med saa Stiel / at deris Lands- Herre gaar med i egen Person / og at de gibe Ordens- Herren det betimelige tilkiende under deris Haand og Segl.

20.

Skulde een eller flere Riddere / have givet sig i Tieniste hos tvende fremmede Herrer / som hafde Feyde med hber andre / og een eller flere blebe fangne / da skal den eller de Riddere / som ere hos det Parti / af hvilket Ordens- Broderen blef fangen / giøre sit yderste / for at faae sin Ordens- Broder frj igien.

21.

Om det skulde hende sig / at der kom nogen Tvist eller Uenighed imellem tvende Riddere indbyrdis / som alleniste deris egne Personer angik / da skal det strax gifvis Ordens- Herren tilkiende / som der udi forordner hvis hannem got sumis.

22.

Skal en hber Ordens- Broder i alle Ordenens Samkomme have Sæde og Gang / ligesom hand er kommen i Ordenen til; Og / om flere end een paa een Dag blebe antagne der udi / da nyder den altid den øverste Plads / som Ordenen af Ordens- Herren først haver bekommet; Dog beholde Førstelige Personer altid de øverste Stæder ober alle andre Riddere.

23.

Ridderne skulle Aarligen møde til Elefant-Ordenens Forsamlings Høytid / som paa Friderichsborg Tredie Pinksedag holdis / og der gaa næst for Ridderne af Elefant-Ordenen udi deris ordinarie Klæder med Ordens-Banden.

24.

De skulle og have deris egen Forsamlings Høytid / som Aarligen skal holdis i Kiøbenhavn den 15 April, som er Ordens-Herrens Fødsels-Dag; Og skulle da alle tilstæde bærende Ridderne af denne Orden i deris Ridderlige Dragt opkomme paa Slottet udi Ordens-Herrens Gemack / og derfra følge hannem til Universitetets Auditorium udi denne Orden: Først ride begge Ordens-Heroldeerne i deris Herolds-Dragt; Derefter fører Ordens-Secretereren, og næst ham Ceremonie-Mesteren; Siden Ridderne af Dannebrog / og efter dem alle tilstæde bærende Ridderne af Elefanten udi deris sædvanlige Klæder med Ordens-Banden. Alle disse forbenevnte have deris Vogne med To Heste bespændte / og en hver sine Lakeyer for bed; Her efter komme Ordens-Herrens Sønner / en hver udi sin Vogn / og næst dem Ordens-Herren Self / hvilken alle hans høye Betiente følge / en hver efter sin Rang.

25.

Naar Orationen i Auditorio er endt / hvilken bør være indrettet til Ordens-Herrens Fødsels-Dags / saabelsom til denne Ordens Indstiftelsis og Fornøvelsiss Thukommelse / farer Ordens-Herren med sit forberørte Folge tilbage igien paa Slottet / hvor Ordens-Secretereren skal for hannem tilkiende give / om nogen Ordens-Broder kunde have forset sig imod disse Love / og den / som saaledis anklagis / skal strax svare for sig / om hand da er tilstæde / men hvis icke / indstefnis hand til en vis dag / og dømmis af Ordens-Herren efter hans Fortieniste.

26. For.

26.

Foruden denne Forsamlings Høytid skulle alle her tilstæde bærende Riddere Tre gange om Aaret / Næmlig Tredie Pinksedag / St. Laurentii dag og Tredie Juledag / udi deris ordinarie Klæder i stæden for Ridder = Baandet bære Ordens = Bæden med underhængende Naars.

27.

Naar en Ordens = Broder af Ordens = Herren bliver befunden skyldig / og dømt til at miste Ridder = Ordenen / og hand er Ordens = Herrens Undersaat og tilstæde / da skal Secretereren strax Ordenen fra hannem affordre / og hand bære pligtig / den uden nogen Modsigelse at levere / og skal ham derforuden i Ordens = Herrens Naafn ved Secretereren anbefalis / den aldrig meere at maa bære; Men / er den Skyldige Ordens = Herrens Undersaat / og ey tilstæde / eller og en fremmed Herris Undersaat / og hans Brøst saaledis befindis / da skal ham tilsticketis et aabet Brev / under Ordens = Seglet og Secretererens Haand / hvor udi skal bære indført hans Forseelse / Dommen / Forbud at maa bære Ordenen / og Befaling / at levere den fra sig til Ordens = Secretereren, og / om hand det ey efterkommer / da skal hand der til af Ordens = Herren tvingis ved saadanne Middeler / som Ordens = Herren der til kand fornøden eragte.

28.

Naar nogen Ordens = Broder border forskudt af Ordenen / da skal hans Baaben borttagis fra sit Stæd i Friderichsborgs Kircke / og i Ridder = Bogen Dagen og Aaret / naar hand blef forskudt / antegnis / saabelsom og i Ordens = Protocolen indføris Naarsagen / hvorføre saadant skede.

29.

Naar nogen Ordens = Broder dør / da skal iligemaade hans Baaben tagis bort fra sit Stæd i Friderichsborgs Kircke / og derefter henstillis paa det der til anordnede Stæd.

30. Naar

30.

Naar nogen Ordens-Brøder dør/ da skulle hans Arvinger bære forpligtede / inden Tre Maaneder der efter at gibe Ordens- Secretereren samme Ridders Død tilkiende / og tillige indsende hannem Ordenen og Ordens-Statuterne / og derfor annamme hans Dwittering / hvor imod de skulle bære befriede / videre dertil at svare; Skulde det hende sig / at Ordenen var forkommet / da bør samme Arvinger en anden lige saa god igien at forstasse; Men / dersom Ridderen er død udi Krigen / eller ved nogen uluckyelig Hændelse / saa at Ordenen tillige med hans Person er bortkommet / da skulle Arvingerne være frj for dertil at svare.

31.

Naar nogen Ridder ved Døden afgaar / da skal Ridder-Ordenen leggis paa en Aurore-farved Fløvels Pude midt paa Lig-Kisten / saa længe Liget staar udi Huset / og siden udi Lig-Begængelsen (saa fremt den med offentlig Ceremonie forrettis) af en der til forordned Marskalk / til den Afdødis Døe / paa fornæbnte Fløvels Pude for hannem bæris; Næst efter Marskalken gaar Ordens-Betienterne / og efter dem skulle alle Ordens-Brødrene / som ere tilstæde / følge; Og maae udi det øfrige Ridderne for deris egne Personer begravis med saadanne Ceremonier / som deris efterladte Venner self eragte til den Afdødis Døe at kunde geraade.

32.

Der skal bære en Ceremonie-Mester og en Secreterer af Ordenen / til hvilke Bestillinger skulle antagis saadanne Personer / som til Skiold og Vaaben ere berettigede; Og / naar de samme Bestillinger tiltræde / gibis dem af Ordens-Mesteren et sært Ordens-Tegn / hvilket de / saa længe de ere Ordens-Betiente / dagligen skulle bære udi et hvidt Baand med røde Kanter / hængendis fra et af Knap-Hullene for paa Bry-

Bryftet; Derforuden i alle Ordenens Samqubemme. bære de den Ridderlige Dragt af Dannebrog / og paa Hattene trende radder hvide Feyre.

33.

Ceremonie - Mesterens Embede skal bære / naar nogen med offentlig Ceremonie skal gioris til Ridder / saa bel som til den Aarlige Forsamlings Høytid / at have Omsorg for / at alting paa behørige steder bliver vel tillabet; Til hvilcken Ende hannem en rigtig Gienpart af disse Statuter / saa bel som af Ordens - Ceremonialet / under Ordenens Seglog af Secretereren paategnet / skal meddelis.

34.

Ordens - Secretererens Forretning skal bære / at udfærdige og paraferer det Ridder - Bref / som Ridderen af Ordens - Herren border meddeelt; Item / at holde en egen Ridder - Bog / udi hvilken skal indføris en hver Ridders Navn og Titel / til hvad Tid hand er annammet i Ordenen; Der efter hans Vaaben med sine rette Farver afmalet / og med hofsønde Tancke - Sprog / saa bel som og foromrørte Ridder - Bref; Og / naar Ridderen ved Døden afgaar / eller af Ordenen border forskudt / skal hand det iligemaade i samme Ridder - Bog antegne.

35.

Hand skal og holde en Ordens - Protocol , udi hvilken hand skal indføre / naar nogen i Ordenen antagis / om det skeer med Ceremonie / eller paa hvad Maade; Hvor mange Ordens - Brødre til hver Forsamlings - Høytid møde / og hvor mange have Forfald; Om nogen Ridder for noget usømmelig bliver beskyldet / hvad der udi af Ordens - Herren border kiendt / og alt hvis ellers Ordenen angaaende handlis og foretagis; Denne Protocol , saa bel som Ridder - Bogen / skal hand holde i god Forbaring / og / naar de ere fuldstrefne / i Ordens -

dens Herrens Archiv indlebere / hvor de til ævrig Ihuftommelse skulle giemmis.

36.

Hand skal og/ naar nogen i Ordenen bliver antagen/ have Omforrig for / at hans Vaaben og Symbolum bliver indleberet og ophængt i Friderichsborgs Kircke; Dernæst oberlebere hannem en rigtig Gienpart af disse Statuter/ parafert og under Ordenens Segl; Og/ naar nogen Ordens- Broder enten ved Døden afgaar / eller af Ordenen border forskudt/ skal hand forrette / hvis den 28de / 29de / 30te og 31te Artikler omtale.

37.

Skulde det hende sig/ at nogen Ordens- Broder forfaae sig imod disse Love / da skal hand det paa Forsamlingens Høytid for Ordens- Herren andrage efter den foregaaende 25de Artikels videre Formældning/ og/ skulde der falde nogen Tvist for imellem Ridderne indbyrdis / da skal hand ogsaa flittig erkjendige sig der om / og gibe Ordens- Herren det tilkiende / at der om kand giøvis ald fornøden Anordning.

38.

De Ordener / som hannem efter de afdøde Ridderne blive tilstillede / skal hand Ordens- Herren igien indlebere / hvor imod hannem Arligen / for saa mange / som det Ar ere indkomne / Obittering meddelis.

39.

Der skulle og bære tvende Herolder af Ordenen / som udi Deris Herolds- Dragt skulle bære tilstæde / naar nogen med offentlig Ceremonie skal creeris til Ridder / saa vel som og ved den Arlige Forsamlings- Høytid / og naar dem ellers anbefalis til Ordenens Forretninger / og da bære de udi Hænderne hber et forgyldt Scepter / og paa Hattene Aurore- farvede Feyre.

40.

Skal Originalen af disse Statuter / med Ordenens Segl
 Sunder/forbaris udi Ordens-Herrens/Kongen af Dan-
 mark og Norge / hans Archiv, som sig haber forbeholdet /
 dem efter Tiderns Leylighed at forandre og forbedre / naar
 hand det for got befinder. Gibet paa Vort Slot Kiøbenhavn
 den Første Decembris / Aar efter Christi Fødsel / Et Tusind /
 Sex Hundrede / Halffemtesindstyve og Tre / Voris Regie-
 rings Fierde og Tyvende.

Under Vort Kongl. Gaand og Ordens-Segl

Christian.

Vi Christian den Femte, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Wenders og Gothers; Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Dytmersken; Greve udi Oldenburg og Delmenhorst; Giøre alle vitterligt, at, saa som fremfarne Konger i disse Vore Riger og Lande, ey mindre end andre Rigers og Landes Herrer og Førster, altid have ladet sig alvorligen være angelegen, hvorledis de ved sær Belønninger og kiendelige Ære-Tegn kunde aflegge dem, som ved Dyd, tro Tieniste og mandige Bedrifter hafde giort sig frem for andre berømmelige, og ved saadanne Kiendemercker opmuntre andre deris Undersaatter til lige Dyders og Tapperheds Ydelse; Saa have de og efter Tidernis Anledning indstiftet og oprettet adskillige Ridder-Ordener, og dennem med ypperlige Love, Privilegier og Prærogativer stadfestet;

Og, som Vi ved Voris Regierings Tiltrædelse vare komne i Erfaring, at, foruden den vitberømte, ypperligste og ældgamle Ridder-Orden af Elefanten, for nogle hundrede Aar siden, her udi Vort Rige Danmark var bleven indstiftet Ordenen af Dannebrog af Høyloflig Ihukommelse Kong Waldemar den Anden, Aar efter Christi Fødsel 1219, for at belønne deris Dyd og Tapperhed, som i den Liflændiske Krig lode sig see uforfærdede til at imodtage Fiendens Anfald, og igienhente den Seyer, som formedelst Fiendernis Mangfoldighed næsten var forloren, ved den Anledning, som de Tidens Krøniker om den fra Himmelen nedfaldne Fane formælder; Hand og, paa det denne ny Ordens Indstiftelse kunde geraade til sin fuldkomne Værdighed og Herlighed, at have antaget paa St. Laurentii Dag ved offentlige Ceremonier 35 af sine bestfortiente Mænd til saadan Værdighed, hvilke siden ere kaldede Riddere af Dannebrog, og samme Ridder-Orden altid at have været i største Agt, saasom Kong Waldemars egne Sønner, saavelsom fremmede Herrer og Førster samme Ridder-Orden have draget i saadan Mængde, at ved 20 Førster den paa eengang af Kong Erik Menveds Haand Aar 1287 have imodtaget; Siden ved et Hundred tre og Tredive fornemme Herrer, da Kong Erik af Pommeren Aar 1397 blef kronet til Kalmar; Der efter Halffierdsindstyre og To udi Kong Christoffer af Bæyeren hans Kroning, Aar 1443; Men at samme Orden siden ved Tidernis ælde og Forandring gandske var bleven glemt, og som i Graven nedlagt.

Saa have Vi betimeligen og med største nidkierhed været betænkt paa, samme Ridder-Orden af Dannebrog udi sin forrige Agt og Værdighed at sætte, saa velsom til dens større Ziir og Herlighed den med adskillige Artikler og Statuter forbedre, sampt de forrige saaledis forandre, som de med disse Tider og den

Evangeliske Religion best kunde overeens komme, hvor til Vi allernaadigst lode gjøre en Begyndelse, da Vi Aar 1671 udi October-Maaned, efter at Gud allermægtigste hafde velsignet Os og Voris Riger og Lande med Voris Førstefødde Søn, beværdigede en deel af Voris kiere og troe Mænd med denne Ridder-Orden.

Og, saa som Vi siden Tid efter anden flere for beteede Dyd og Troskab til samme Værdighed have Allernaadigst ophøyet, saa have Vi til Ordenens bedre Vedligeholdelse og Riddernis indbyrdis Fortroelighed ladet forfatte og opsætte efterskrefne Love og Stiftelser, hvilke af alle Ordens-Brødre uryggeligen holdis og efterkommis skulle.

1.

Ville Vi og Voris Kongelige Arve-Successorer udi Regieringen, Konger i Danmarck og Norge, alleene være, kaldis og forblive denne Ordens Enevolds-Herre.

2.

Ridderne udi denne Orden skulle være Halftrediesindstyve i Tallet, Ordens-Herren og hans Sønner uberegnede.

3.

Den, som maa antagis i denne Ridder-Orden, Skal være over sine Fem og Tyve Aar, men Ordens-Herrens Blods-Forvandte, eller hans Naturlige Sønner, antagis der udi, naar det Ordens-Herren behager.

4.

Maa i denne Orden annammis saadanne Personer, som til Skiold og Vaaben ere berettigede og som Ordens-Herren der til vil eragte værdige.

5.

Ingen, som er dømt fra sin Ære, Lif eller Gods, om endskiønt hand efter Dommen at lide, kunde være forskaanet, ey heller den, som uden bevitlig Overmagt og høyeste Trang i noget Slag tog Flugten og forloed sine Folck og Post; Ey heller den, som er berygtet for nogen skammelig Gierning, maa komme i denne Orden; Og dersom nogen, som allerede i Ordenen er antagen, noget sligt overbevisis, da skal hand af Ordenen forskydis.

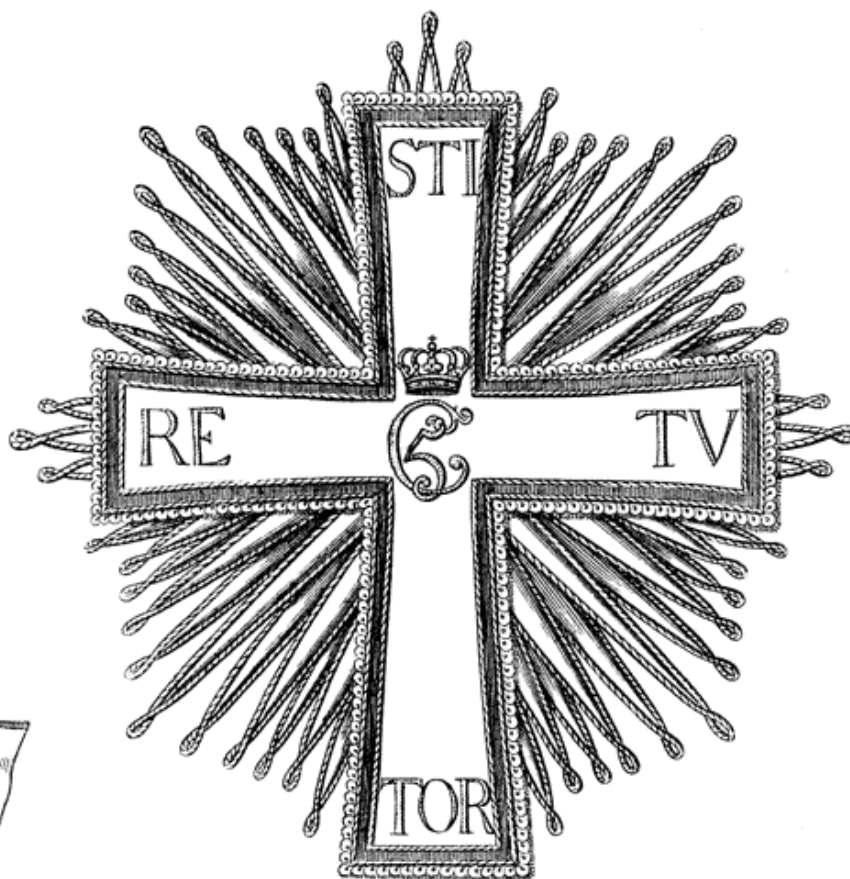
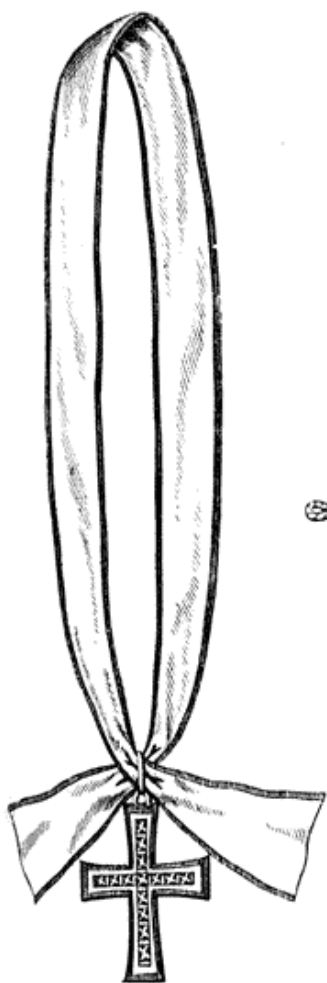
6.

Naar nogen med Ceremonie skal gøris til Ridder, da skal dermed forholdis efter Ordens-Ceremonialet.

7.

De, som antagis i denne Ridder-Orden, skulle bære paa deris venstre Side et aflangt Kaars af Guld, émailleret hvit med en rød Kant, besat midt paa med et Kaars af Fiorten Tafelsteene, hvor af den middelste er større end de andre; Samme Kaars skal hænge udi et hvit Silckebaand med røde Kanter over deris høyre Axel; Og skulle de bære paa den høyre Side af deris Kiortel for Brystet En af Sølf bordyret Stjerne med Otte Straaler, paa hvis fire Straaler hviler Et Sølf-bordyret Kaars med røde Kanter, hvor paa staar disse Ord: RESTITUTOR.

. saasom det her hos findis afmalet.

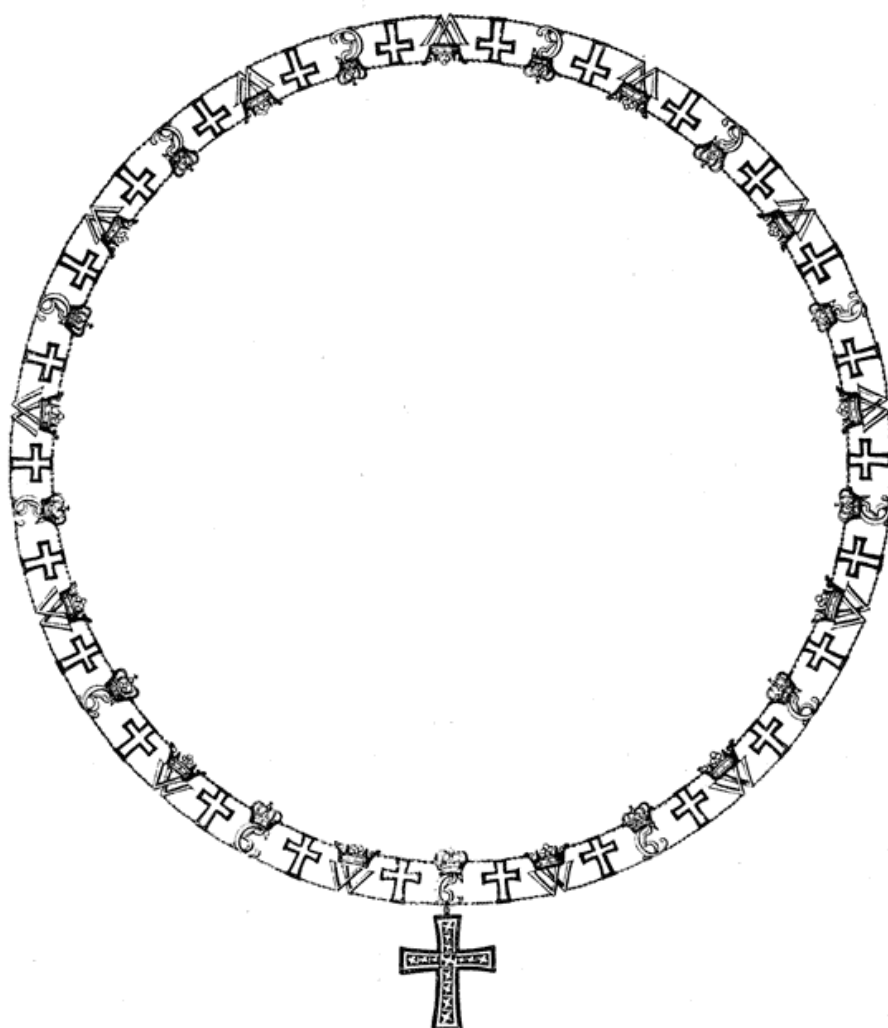

8.

Riddernis høytidelige Dragt skal bære denne: En Trøye og vide Buxer, sammenrynckede ved Knæene, af hvidt Atlask; Hvide Silcke-Strømper med Guld- og Sølf-bordyrede Knæbaand; En sort Castor med trende radder hvide og Aurore-farvede Feyre paa; Ridder-Kappen af Aurore-farved Fløyel, underforet med hvidt Atlask, og med et lidet Slag paa, der til en Rand for ned og runden om, begge deele af bemelte hvide Atlask; Den skal naae Ridderen ned til Hælene med et stacket Slæb; Stiernen, som i den foregaaende Artikel mældis, skal være dobbelt saa stor der paa, som den ellers dagligen paa Kiortelen bæris, og skal heftis paa den høyre Side deraf; For ned fra Halsen skulle hænges To store Litzer af hvidt og Aurore-farvet Silcke ned til Jorden med en Kvast paa hver Ende; Altsammen paa den Maade, som her hos findis betegnet.

9.

Naar Ridderne ere klædde i deris høytidelige Dragt, skulle de bære om deris Hals en Guld-Kiede, bestaaende af Kaars, émaillerede hvide med røde Kanter,

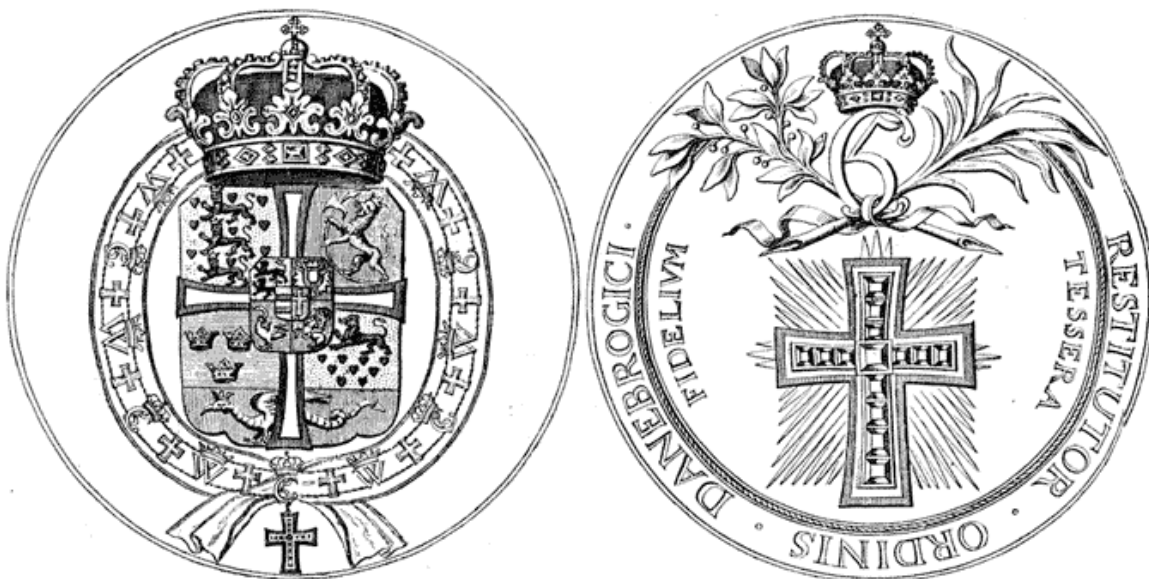
heftede imellem tvende Ziffere, saaledis, som det her hos findis betegnet;

Hvilken Kiede en hver Ridder sig selv bør lade gjøre, naar hand Ordenen bekommer.

10.

Der skal være et Ordens-Segl, paa hvis ene Side skal staae Ordens-Herrens, Kongen af Danmark og Norge, hans Vaaben, og om Vaabenet være bundet Ridder-Baandet, paa hvilket Ordens-Kieden ligger, og fra bemælte Baand allernederst ved Vaabenet hænger Ridder-Kaarset; Paa den anden Side staar en Stjerne af Otte Straaler, paa hvis fire Straaler hviler Dannebrogens Ridder-Kaars, over hvilket Ordens-Herrens Nafn staar saaledis: imellem en Laurbær- og en Palme-Qvist, som ere sammenbundne neden til med et lidet Baand; Ved samme Nafn runden om i den yderste Kant staar disse Ord: RESTITUTOR ORDINIS DANNEBROGICI. Og inden for paa begge Sider af Kaarset staar Ordenens Tancke-Sprog, som er: TESSERA FIDELIUM, altsammen saaledis, som efterfølgende Afritzninger det udviser:

Samme Segl skal tryckis udi rødt Vox, indsluttet udi en rund Eske af Valbirk, som skal hænge udi en Snoer af hvidt og Karmesin-rødt Silcke.

11.

Alle De, som i denne Orden antagis, skulle være forbundne til at forfegte Ordens-Herrens, Kongen i Danmarck og Norge, hans Høyheder, Respect og Herredømme, Til at antage sig de Fattige, Encker og Faderløse, at gjøre og befordre alt det, som kand geraade til Guds Ære og denne Ordens Værdighed,

og til at holde og efterkomme disse Ordens-Love og Stiftelser i alle deris Ord, Clausuler og Puncter.

12.

Ingen Ordens-Broder ma offentlig findis uden hans Ridder-Orden, eller derfor betale til de Fattige i Hillerød ved Friderichsborg Ti Dukater i Guld; Men legger hand den gandske af, og det hannem overbevisis, at hand den over Aar og Dag ey haver baaret, saa haver hand self gjort sig uværdig, Ordenen længer at beholde, og skal af Ordenen forskydis.

13.

Ordens-Brødrene skulle, sa længe de leve, føre under deris eget Vaaben Ordenens Kaars, hængendis enten i Ordens-Kieden eller Baandet, til et Tegn for alle Mand, at de ere Brødre af Ordenen.

14.

Skal den, som af Ordens-Herren er antagen til Ridder, levere til Ordens-Secretereren sit Vaaben, afmalet sine rette Farver og hosføyede Tancke-Sprog, som siden paa en Plade, gjort som et Skiold, efter den ordinerede Størelse skal afmalis, og til hans Ære i Friderichsborgs Kirke ophængis.

15.

En hver Ordens-Broder skal, saa snart hand i Ordenen er antagen, meddeelis under Ordens-Herrens Haand og Ordenens Segl et aabet Ridder-Bref paa Latin, til et Beviis, paa hvad Tid hand i Ordenen er antagen.

16.

Iligemaade skal hannem ved Ordens-Secretereren en rigtig Gienpart af disse Love og Stiftelser under Ordenens Segl og af Ordens-Secretereren paaskreven tilstillis.

17.

Det Ridder-Kaars, som nogen af Ordens-Herren værdigis med, maa icke forandris, sælgis, bortgivis, bortlaanis, pantsettis, i Gields Betalning udleggis, eller afhændis til nogen, under hvad Forevending det være kand, enten af Nød eller anden Aarsag, men skal altid blive hos Ridderen i goed Forvaring, sa længe hand er i Live.

18.

Ingen af Ordens-Herrens Undersaatter, som denne Orden have bekommet, maa uden Ordens-Herrens Forlov tiene i nogen fremmed Krigs-Hær, ey heller begive sig paa lange Reyser; Dog skal dem ey beigris Forlov der til, naar de hos Ordens-Herren der om gjøre allerunderdanigst Ansøgning, og hand deris Tieniste ey self behøver; Men Fremmede, som i dette Ordens-Selskab ere antagne, maa tiene i Krig, dog ey imod Ordens-Herren self, uden i de Tilfælde, som efterfølgende Artickel ommælder.

19.

Om det skulde hende sig, at Ordens-Herren blef foraarsaget, at paaføre en fremmed Potentat, hvis Undersaat een eller flere af Ordens-Brødre kunde være, Krig og Feyde, da maa saadan Ridder, eller Riddere, med ald Ret forsvare deris Lands-Herre og Fæderneland, uden at sætte deris Ære og gode Tro i Fare, eller at tilleggis det Vanrygte, ligesom de skulle have handlet noget imod Ordens-Herren, eller denne Ordens-Love og Stiftelser; Men, om saadan Ridders eller Ridderses Lands-Herre paafører Ordens-Herren Krig og Orlog, da skal hand eller de undskylde sig for at gaae i saadant et Tog, med mindre de der til vorde nødte og tvungne af deris Lands-Herre; Thi i saadan Fald maae de følge med, dog med saa Skiel, at deris Lands-Herre gaar med i egen Person, og at de give Ordens-Herren det betimelige tilkiende under deris Haand og Segl.

20.

Skulde een eller flere Riddere, have givet sig i Tieniste hos tvende fremmede Herrer, som hafde Feyde med hver andre, og een eller flere blve fangne, da skal den eller de Riddere, som ere hos det Parti, af hvilket Ordens-Broderen blef fangen, gjøre sit yderste, for at faae sin Ordens-Broder fri igien.

21.

Om der skulde hende sig, at der kom nogen Tvist eller Uenighed imellem tvende Riddere indbyrdis, som alleniste deres egne Personer angik, da skal det strax gifvis Ordens-Herren tilkiende, som der udi forordner hvis hannem got finnis.

22.

Skal en hver Ordens-Broder i alle Ordenens Samqvemme have Sæde og Rang, ligesom hand er kommen i Ordenen til; Og, om flere end een paa een Dag bleve antagne der udi, da nyder den altid den øverste Plads, som Ordenen af Ordens-Herren først haver bekommet; Dog beholde Førstelige Personer altid de øverste Stæder over alle andre Riddere.

23.

Ridderne skulle Aarligen møde til Elefant-Ordenens Forsamlings Høytid, som paa Friderichsborg Tredie Pintzedag holdis, og der gaa næst for Ridderne af Elefant-Ordenen udi deris ordinarie Klæder med Ordens-Kieden.

24.

De skulle og have deris egen Forsamlings Høytid, som Aarligen skal holdis i Kiøbenhavn den 15 April, som er Ordens-Herrens Fødsels-Dag; Og skulle da alle tilstæde værende Riddere af denne Orden i deris Ridderlige Dragt opkomme paa Slottet udi Ordens-Herrens Gemack, og derfra følge hannem til Universitetets Auditorium udi denne Orden: Først ride begge Ordens-Herolderne i deris Herolds-Dragt; Derefter kører Ordens-Secretereren, og næst ham Ceremonie-Mesteren; Siden Ridderne af Dannebrog, og efter dem alle tilstæde værende Riddere af Elefanten udi deris sædvanlige Klæder med Ordens-Kieden. Alle disse forbenævnte have deris Vogne med To Heste bespendte, og en hver sine Lakeyer for ved; Her efter komme Ordens-Herrens Sønner, en hver udi sin Vogn, og næst dem Ordens-Herren Self, hvilken alle hans høye Betiente følge, en hver efter sin Rang.

25.

Naar Orationen i Auditorio er endt, hvilken bør være indrettet til Ordens-Herrens Fødsels-Dags, saavel som til denne Ordens Indstiftelse og Fornyelse Ihukommelse, farer Ordens-Herren med sit forberørte Følge tilbage igien paa Slottet, hvor Ordens-Secretereren skal for hannem tilkiende give, om nogen Ordens-Broder kunde have forset sig imod disse Love, og den, som saaledis anklagis, skal strax svare for sig, om hand da er tilstæde, men hvis icke, indstefnis hand til en vis dag, og dømmis af Ordens-Herren efter hans Fortieniste.

26.

Foruden denne Forsamlings Høytid skulle alle her tilstæde værende Riddere Tre gange om Aaret, Nemlig Tredie Pintzedag, St. Laurentii dag og Tredie Juledag, udi deris ordinarie Klæder istæden for Ridder-Baandet bære Ordens-Kieden med underhængende Kaars.

27.

Naar en Ordens-Broder af Ordens-Herren bliver befunden skyldig, og dømt til at miste Ridder-Ordenen, og hand er Ordens-Herrens Undersaat og tilstæde, da skal Secretereren strax Ordenen fra hannem affordre, og hand være pligtig, den uden nogen Modsigelse at levere, og skal ham derforuden i Ordens-Herrens Nafn ved Secretereren anbefalis, den aldrig meere at maa bære; Men, er den Skyldige Ordens-Herrens Undersaat, og hans Brøst saaledis befindis, da skal ham tilskickis et aabet Bref, under Ordens-Seglet og Secretererens Haand, hvor udi skal være indført hans Forseelse, Dommen, Forbud at maa bære Ordenen, og Befalning, at levere den fra sig til Ordens-Secretereren, og, om hand det ey efterkommer, da skal hand der til af Ordens-Herren tvingis ved saadanne Middeler, som Ordens-Herren der til kand fornøden eragte.

28.

Naar nogen Ordens-Broder vorder forskudt af Ordenen, da skal hans Vaaben borttagis fra sit Stæd i Friderichsborgs Kircke, og i Ridder-Bogen Dagen og Aaret, naar hand blev forskudt, antegnis, saavelsom og i Ordens-Protocollen indførdis Aarsagen, hvorføre saadant skede.

29.

Naar nogen Ordens-Broder dør, da skal iligemaade hans Vaaben tagis bort fra sit Stæd i Friderichsborgs Kircke, og derefter henstillis paa det der til anordnede Stæd.

30.

Naar nogen Ordens-Broder dør, da skulle hans Arvinger være forpligtede, inden Tre Maaneder der efter at give Ordens-Secretereren samme Ridders Død tilkiende, og tillige indsende hannem Ordenen og Ordens-Statuterne, og derfor annamme hans Qvittering, hvor imod de skulle være befriede, videre dertil at svare; Skulde det hende sig, at Ordenen var bortkommet, da bør samme

Arvinger en anden ligesaa god igien at forskaffe; Men, dersom Ridderen er død udi Krigen, eller ved nogen ulyckelig Hændelse, da skulle Arvingerne være fri for dertil at svare.

31.

Naar nogen Ridder ved Døden afgaar, da skal Ridder-Ordenen leggis paa en Aurore-farved Fløyels Pude midt paa Lig-Kisten, saa længe Liget staar udi Huset, og siden udi Lig-Begængelsen (saa fremt den med offentlig Ceremonie forrettis) af en der til forordnet Marskalk, til den Afdødis Ære, paa fornævnte Fløyels Pude for hannem bæris; Næst efter Marskalken gaar Ordens-Betienterne, og efter dem skulle alle Ordens-Brødrene, som ere tilstæde, følge; Og maae udi det øfrige Ridderne for deris egne Personer begravis med saadanne Ceremonier, som deris efterladte Venner self eragte til den Afdødis Ære at kunde geraade.

32.

Der skal være en Ceremonie-Mester og en Secreterer af Ordenen, til hvilke Bestillinger skulle antagis saadanne Personer, som til Skiold og Vaaben ere berettigede; Og naar de samme Bestillinger tiltræde, givis dem af Ordens-Herren et sært Ordens-Tegn, hvilket de, saa længe de ere Ordens-Betiente, dagligen skulle bære udi et hvidt Baand med røde Kanter, hængendis fra et af Knap-Hullene for paa Brystet; Derforuden i alle Ordenens Samqvemme bære de den Ridderlige Dragt af Dannebrog, og paa Hattene tvende radder hvide Feyre.

33

Ceremonie-Mesterens Embede skal være, naar nogen med offentlig Ceremonie skal giøris til Ridder, saa vel som til den Aarlige Forsamlings Høytid, at have Omsorg for, at alting paa behørige stæder bliver vel tillavet; Til hvilcken Ende hannem en rigtig Gienpart af disse Statuter, saa velsom af Ordens-Ceremonialet, under Ordenens Segl og af Secretereren paategnet, skal meddelis.

34.

Ordens-Secretererens Forretning skal være, at udfærdige og paraferer det Ridder-Bref, som Ridderen af Ordens-Herren vorder meddeelt; Item, at holde en egen Ridder-Bog, udi hvilken skal indføris en hver Ridders Nafn og Titel, til hvad Tid hand er annammet i Ordenen; Der efter hans Vaaben med sine rette Farver afmalet, og med hosføyede Tancke-Sprog, saa vel som og foromrørte Ridder-

Bref; Og, naar Ridderen ved Døden afgaar, eller af Ordenen vorder forskudt, skal hand det iligemaade i samme Ridder-Bog antegne.

35.

Hand skal og holde en Ordens-Protocol, udi hvilken hand skal indføre, naar nogen i Ordenen antagis, om det skeer med Ceremonie, eller paa hvad Maade; Hvor mange Ordens-Brødre til hver Forsamlings-Høytid møde, og hvor mange have Forfald; Om nogen Ridder for noget usømmeligt bliver beskyldet, hvad der udi af Ordens-Herren vorder kiendt, og alt hvis ellers Ordenen angaaende handlis og foretagis; Denne Protocol, saa vel som Ridder-Bogen, skal hand holde i god Forvaring, og, naar de ere fuldskrefne, i Ordens-Herrens Archiv indlevere, hvor de til ævig Ihukommelse skulle giemmis.

36.

Hand skal og, naar nogen i Ordenen bliver antagen, have Omsorrig for, at hans Vaaben og Symbolum bliver indleveret og ophængt i Friderichsborgs Kircke; Dernæst overlevere hannem en rigtig Gienpart af disse Statuter, paraferet og under Ordenens Segl; Og, naar nogen Ordens-Broder enten ved Døden afgaar, eller af Ordenen vorder forskudt, skal hand forrette, hvis den 28de, 29de, 30te og 31te Artikler omtale.

37.

Skulde det hende sig, at nogen Ordens-Broder forsaae sig imod disse Love, da skal hand det paa Forsamlingens Høytid for Ordens-Herren andrage efter den foregaaende 25de Artikels videre Formældning, og, skulde der falde nogen Tvist for imellem Ridderne indbyrdis, da skal hand ogsaa flittig erkyndige sig der om, og give Ordens-Herren det tilkiende, at der om kand giøris ald fornøden Anordning.

38.

De Ordener, som hannem efter de afdøde Riddere blive tilstillede, skal hand Ordens-Herren igien indlevere, hvor imod hannem Aarligen, for saa mange, som det Aar ere indkomne, Qvittering meddelis.

39.

Der skulle og være tvende Herolder af Ordenen, som udi deris Herolds-Dragt skulle være tilstæde, naar nogen med offentlig Ceremonie skal creeris til

Ridder, saa vel som og ved den Aarlige Forsamlings-Høytid, og naar dem ellers anbefalis til Ordenens Forretninger, og da bære de udi Hænderne hver et forgyldt Scepter, og paa Hattene Aurora-farvede Feyre.

40.

Skal Originalen af disse Statuter, med Ordenens Segl under, forvaris udi Ordens-Herrens, Kongen af Danmark og Norge, hans Archiv, som sig haver forbeholdet, dem efter Tidernis Leylighed at forandre og forbedre, naar hand det for got befinder.

Givet paa Vort Slot Kiøbenhavn den Første Decembris, Aar efter Christi Fødsel, Et Tusind, Sex Hundrede, Halffemtesindstyve og Tre, Voris Regierings Fierde og Tyvende.

Under Vor Kongl. Haand og Ordens-Segl

Christian